

ÖSSZJEGYZET

EA JEGYZET

1)

//Tömb monoton növekvő rendezése

A: $T[n] == A/0: T[n]$ <- 0-tól indexelünk a tömbben

A/1: $T[n]$ <- 1-től indexelünk a tömbben

A[0..n) <- 0-tól n-ig indexelünk az n nincs benne

//Beszúró rendezés = Insertion Sort

5 2 714638

25 7 14638

257 1 4638

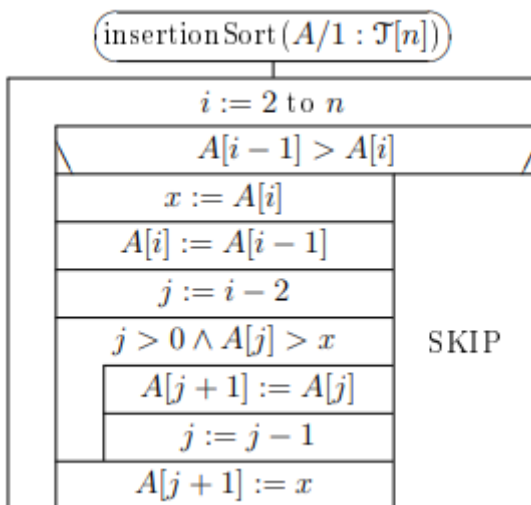
1257 4 638

12457 6 38

124567 3 8

1234567 8

12345678

(insertionSort stukk)

- > n-1 db iteráció
- > minimális idő n
- > maximális absztrakt idő $n + (n-1)*(n-2)/2$

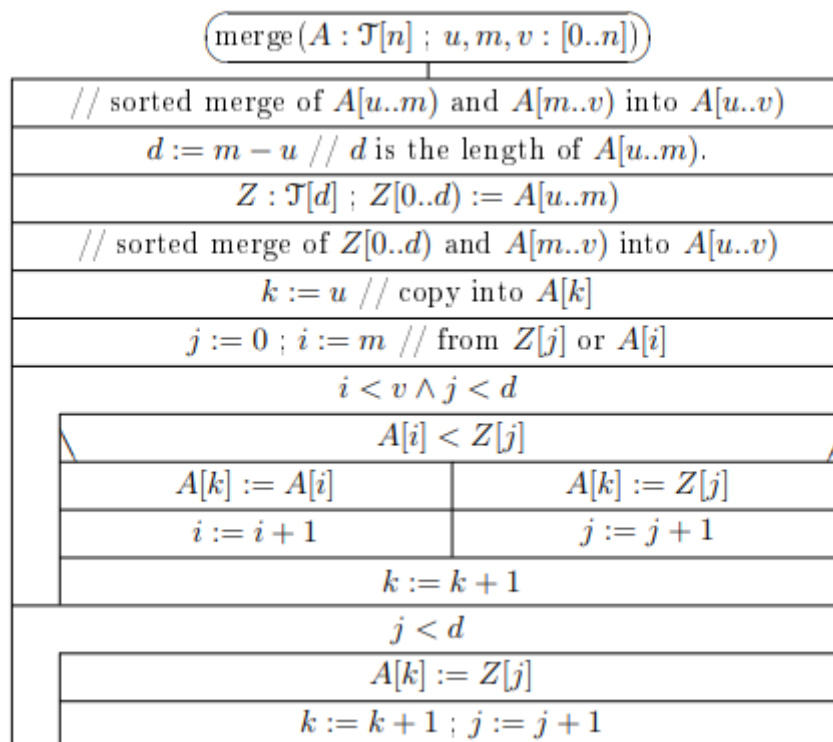
-stabil, ha valami a helyén van nem mozgatja

-optimális, ha előre rendezett a tömb

//Összefésülés=Mergesort

"oszd meg és uralkodj elv"

=> felosztjuk részekre és a részeket rendezzük sorba, majd a részeket rendezzük tovább

(mergeSort stukk)

2)

//Gyorsrendezés=Quicksort

=> oszd meg és uralkodj elv

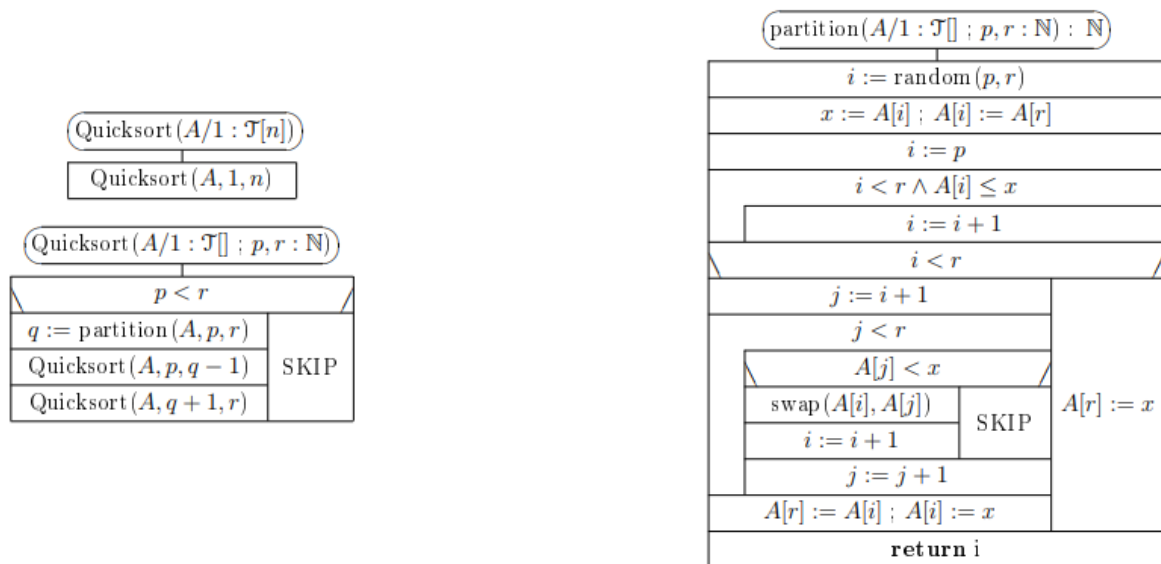
- kiválasztunk egy pivot elemet

- részre bontás   <- a kisebbeket balra, a nagyobbakat jobbra az egyenlőt mindegyhova

- a részeket rekúrizvan rendezi tovább a fenti lépések alapján

- az üres és az egyelemű tömbök a rekurzió alapesetei

- műveletigénye lineáris

(quickSort stukk)

mT(n)

AT(n) eleme $\omega(n \log n)$

MT(n) eleme $\omega(n^2)$

//Vegyes gyorsrendezés

- a kisméretű tömbökre beszűrő rendezést használunk   <-hatékonyabb

3)

//Verem = stack

- LIFO = Last In First Out

- dinamikus tömbbel reprezentáljuk

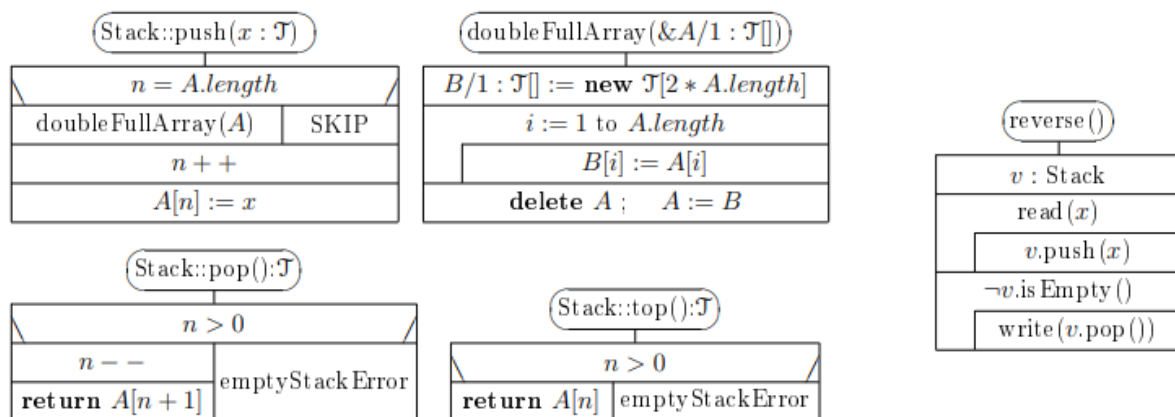
- A.length a verem fizikai mérete

- T a verem elemeinek típusa

pl. $A/1 : T[]$

- tegyük fel h a read a kurrens inputról olvas be és a write a kurrens outputra ír ki

Stack
$- A/1 : \mathcal{T}[]$ // $\mathcal{T}$ is some known type ; $A.length$ is the physical $-$ constant $m0 : \mathbb{N}_+ := 16$ // size of the stack, its default is $m0$. $- n : \mathbb{N}$ // $n \in 0..A.length$ is the actual size of the stack
$+ \text{Stack}(m : \mathbb{N}_+ := m0) \{ A := \text{new } \mathcal{T}[m] ; n := 0 \}$ // create empty stack $+ \sim \text{Stack}() \{ \text{delete } A \}$ $+ \text{push}(x : \mathcal{T})$ // push x onto the top of the stack $+ \text{pop}() : \mathcal{T}$ // remove and return the top element of the stack $+ \text{top}() : \mathcal{T}$ // return the top element of the stack $+ \text{isFull}() : \mathbb{B} \{ \text{return } n = A.length \}$ $+ \text{isEmpty}() : \mathbb{B} \{ \text{return } n = 0 \}$ $+ \text{setEmpty}() \{ n := 0 \}$ // reinitialize the stack

(verem műveletek stukk)

mT(n) eleme omega(1)

MT(n) eleme omega(n)

AT(n) eleme omega(1)

//Sor = queue

- FIFO = Firs In First Out

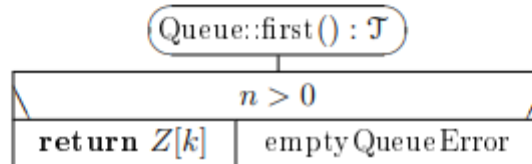
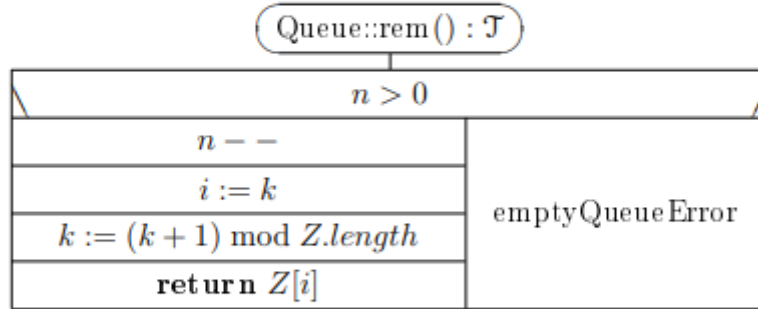
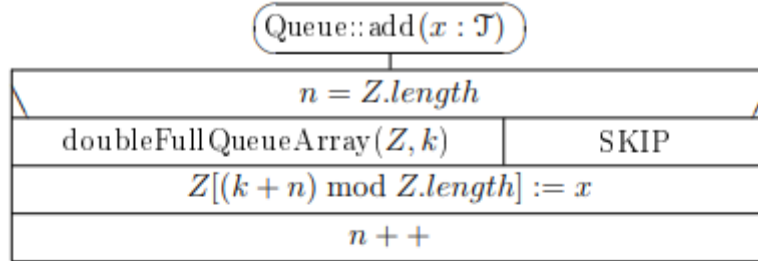
- nullától indexelt dinamikus tömb

- Z.length a verem fizikai mérete

- T a verem elemeinek típusa

pl. Z: T[]

Queue
<ul style="list-style-type: none"> – $Z : \mathcal{T}[]$ // $\mathcal{T}$ is some known type ; $Z.length$ is the physical – constant $m0 : \mathbb{N}_+ := 16$ // length of the queue, its default is m0. – $n : \mathbb{N}$ // $n \in 0..Z.length$ is the actual length of the queue – $k : \mathbb{N}$ // $k \in 0..(Z.length - 1)$: the starting position of the queue in Z
<ul style="list-style-type: none"> + Queue($m : \mathbb{N}_+ := m0$) { $Z := \text{new } \mathcal{T}[m]$; $n := 0$; $k := 0$ } // create an empty queue + add($x : \mathcal{T}$) // join x to the end of the queue + rem() : $\mathcal{T}$ // remove and return the first element of the queue + first() : $\mathcal{T}$ // return the first element of the queue + length() : $\mathbb{N}$ { return n } + isFull() : $\mathbb{B}$ { return $n = Z.length$ } + isEmpty() : $\mathbb{B}$ { return $n = 0$ } + ~ Queue() { delete Z } + setEmpty() { $n := 0$ } // reinitialize the queue

(sor stukk)

mT(n) eleme omega(1)

MT(n) eleme omega(n)

AT(n) eleme omega(1)

//Láncolt listák = linked lists

- véges sorozatok tárolására alternatív megoldás

lineáris adatszerkezet = a tömbök és láncolt listák véges sorozatokat tárolnak <- lineáris struktúra

- lehetnek egyirányú és kitirányú listák

//Egyirányú listák = one way/singly linked lists

- egyszerű <- S1L = Simple 1way List

- fejelemes <- H1L = Header node + 1way List

- két része van az elemeinek

  - a bal oldali az érték

  - a jobb oldali egy pointer ami a következő elem értékére mutat

//Egyszerű egyirányú listák S1L

L1->key <- az értékre mutat

L1->next <- a következő elemre mutat

L1->next->key <- a következő elem értékére mutat

4)

//Fejelemes listák H1L

- tartalmaz egy nulladik úgynevezett fejelemet

- a fejelem key mezője definiálatlan

- az üres H1L listának is van fejeleme

//Egyirányú listák kezelése

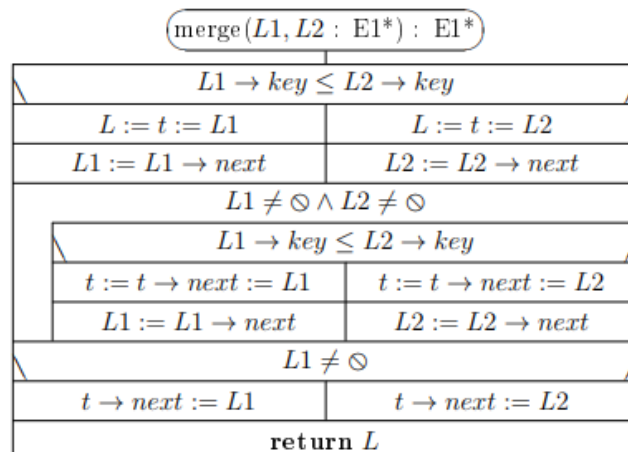
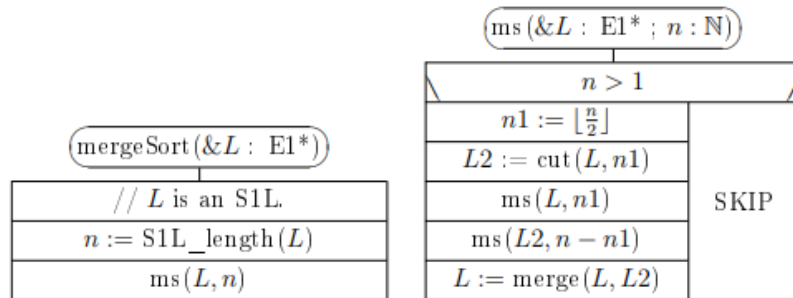
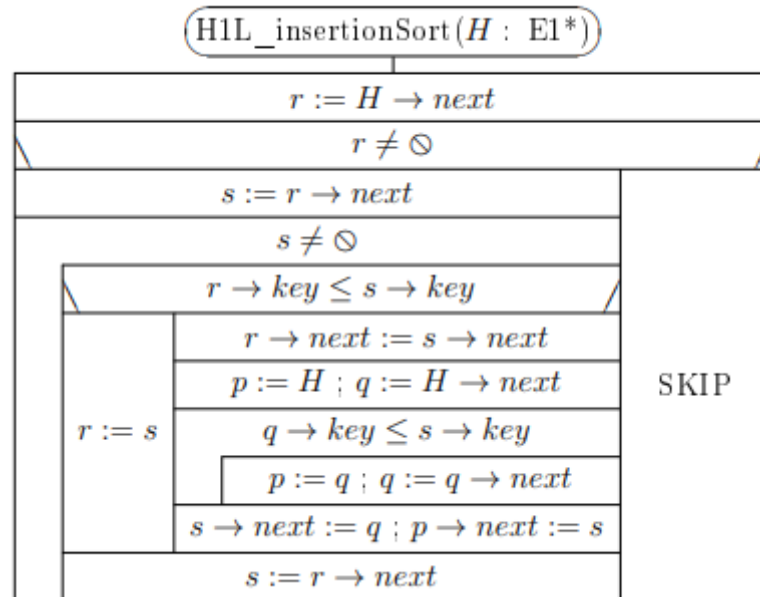
- memória és futási idő szempontjából egyszerű listák használata javasolt

- a fejelem helyett van amikor érdekesebb végelemet generálni

//Dinamikus memóriagazdálkodás

new és delete utasítások használata

//Rendezések H1Lre

- a cut levágja az első n elemet

//Ciklikus egyirányú listák

- az utolsó listaelem nextje nem null, hanem visszamutat az első elemre ha fejelemes lista akkor a fejelemre mutat
- ha üres a fejelemes lista akkor önmagára mutat

//Kétirányú listák = two way/doubly linked lists

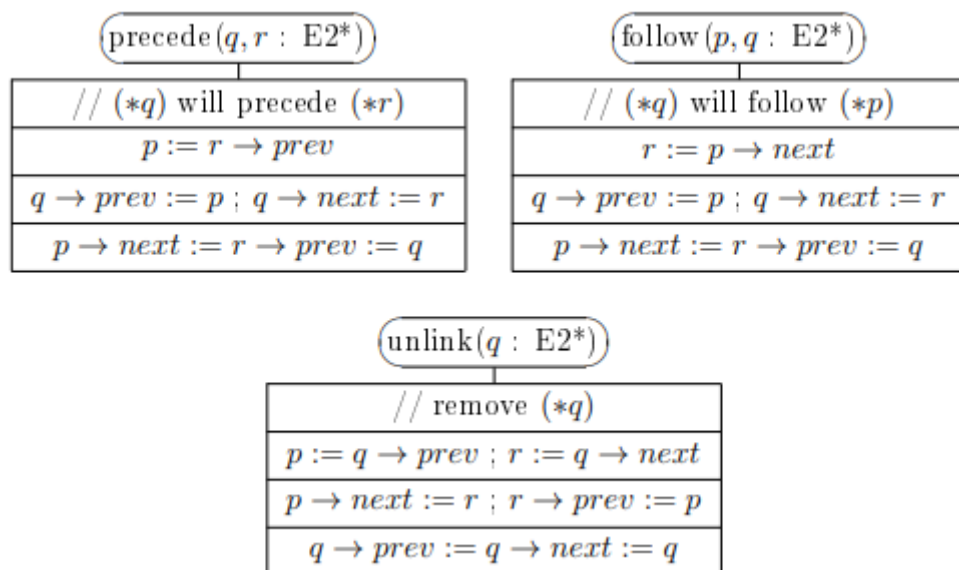
- egyszerű <-S2L = Simple 2way List
- ciklikus <-C2L = Cyclic 2way List
- next és prev pointerek

//Egyszerű kétirányú lista S2L

- kevésbé használt mert a beszúrás más ha előre szúród vagy ha középre vagy ha hátra

//Ciklikus kétirányú lista C2L

- lehet fejelemes vagy anélküli, alapértelmezésben maradjon fejelemes<- könnyebben használható
- műveletei: precede, follow, unlink

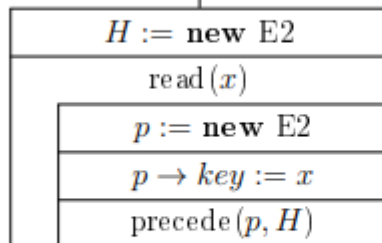

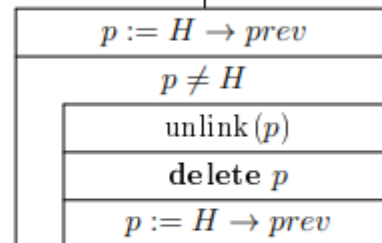
//Rendezések C2Lre

$H \rightarrow [] \rightarrow [5] \rightarrow [2] \rightarrow [7] \rightarrow [] \leftarrow H$ a $\langle 5; 2; 7 \rangle$ sorozat egy lehetséges ábrázolása,
 $H \rightarrow [] \rightarrow [] \leftarrow H$ a $\langle \rangle$ üres sorozaté.

$\text{C2L\_read}(\&H : E2^*)$

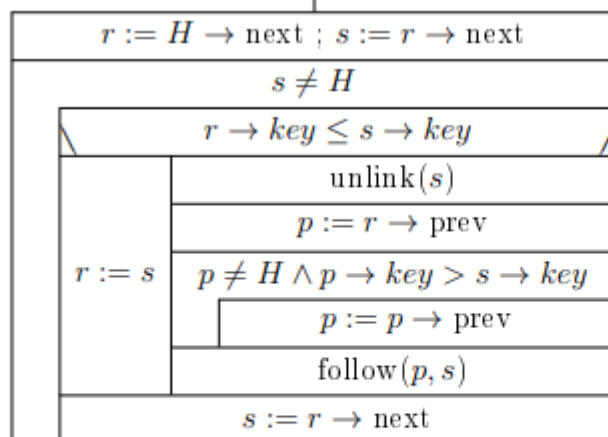

$\text{setEmpty}(H : E2^*)$

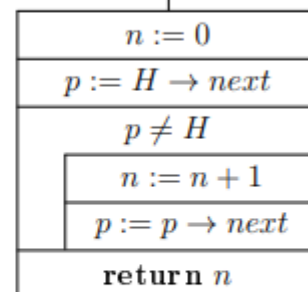

$H \rightarrow [] \rightarrow [] \leftarrow H$
 $H \rightarrow [] \rightarrow [5] \rightarrow [] \leftarrow H$
 $H \rightarrow [] \rightarrow [5] \rightarrow [2] \rightarrow [] \leftarrow H$
 $H \rightarrow [] \rightarrow [5] \rightarrow [2] \rightarrow [7] \rightarrow [] \leftarrow H$

$\text{insertionSort}(H : E2^*)$

$\text{length}(H : E2^*) : \mathbb{N}$

$H \rightarrow [] \rightarrow [5] \rightarrow [2] \rightarrow [7] \rightarrow [2] \rightarrow [] \leftarrow H$
 $H \rightarrow [] \rightarrow [2] \rightarrow [5] \rightarrow [7] \rightarrow [2] \rightarrow [] \leftarrow H$
 $H \rightarrow [] \rightarrow [2] \rightarrow [5] \rightarrow [7] \rightarrow [2] \rightarrow [] \leftarrow H$
 $H \rightarrow [] \rightarrow [2] \rightarrow [2] \rightarrow [5] \rightarrow [7] \rightarrow [] \leftarrow H$

5)

//Függvények aszimptotikus viselkedése

=> f fg akkor aszimptotikusan pozitív (=AP) fg, ha elg nagy n-re $f(n) > 0$

- AP fgk nagyságrendje = $\log n < n < n \log n < n^2 < n^2 \log n < n^3$

- tulajdonságok: szimmetria, felcserélt szimmetria, tranzitivitás, reflexivitás, irreflexivitás

//NxN értelmezési tartományú fg

g: NxN -> R

fg AP, ha elég nagy n és elég nagy m értékre $g(n,m) > 0$

GYAK JEGYZET

1)

//polinom helyttetés

- n+1 méretű tömb, ha n-edfokú polinomunk van

A[1:T[n]] <-1től indexelünk a tömbbe

A:T[n] <-0tók indexelünk

A.length <-tömb hossza

it(n) <-ciklusiterációk

S(n) <-szorzások

Ö(n) <-összeadások

pl. $p(x) = 3x^3 + 2x^2 - x + 5$

=> Z = [5, -1, 2, 3]

0 1 2 2 <-indexek

Ordo = O(g) <- olyan f függvényeket tartalmaz amelyre létezik $c > 0$, és elég nagy eleme n-re $c \cdot g(n) > f(n)$

Omega = omegajel(g) <- olyan f függvényeket tartalmaz amelyre létezik $d > 0$, és elég nagy eleme n-re $d \cdot g(n) < f(n)$

Teta <= körben -jel <- ha működik az ordo és omega akkor onnan következik a teta

négyzetes vs lineáris futási idő <- teta n^2 vs teta n <- teta n jobb

//Buborékos rendezés

- megnézi az első kettőt és ha az első nagyobb kicseréli
- célja hogy a legnagyobb elem hátra kerüljön
- mindig eggyel kevesebb elemet veszünk
- a cserék száma megegyezik az inverziókkal

mCs(n) <- minimális csere szám

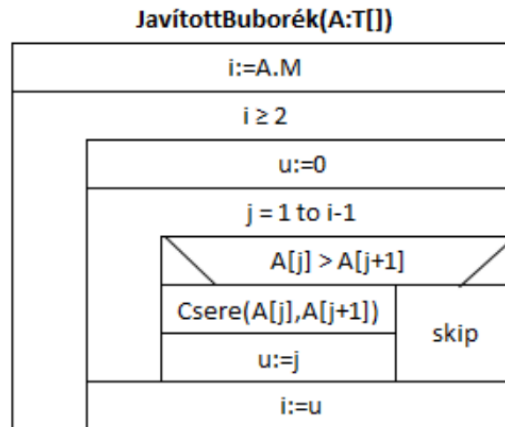
MCs(n) <- maximális csere szám

ACs(n) <- átlagos csere szám

Buborék példa:					Csere
3	5	2	4	1	0
3	5	2	4	1	1
3	2	5	4	1	1
3	2	4	5	1	1
3	2	4	1	5	1. menet vége, 5 a helyén van
3	2	4	1	5	1
2	3	4	1	5	0
2	3	4	1	5	1
2	3	1	4	5	2. menet vége
2	3	1	4	5	0
2	3	1	4	5	1
2	1	3	4	5	3. menet vége
2	1	3	4	5	1
1	2	3	4	5	4. menet vége, rendezett a tömb

Csere összesen: 7
Összehasonlítás összesen: 10

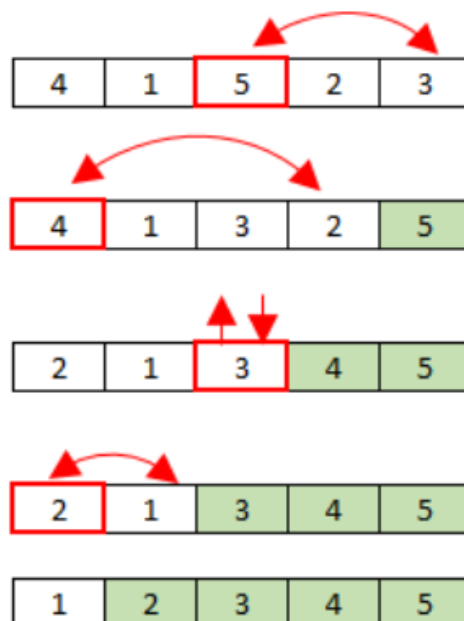
(buborék példa)

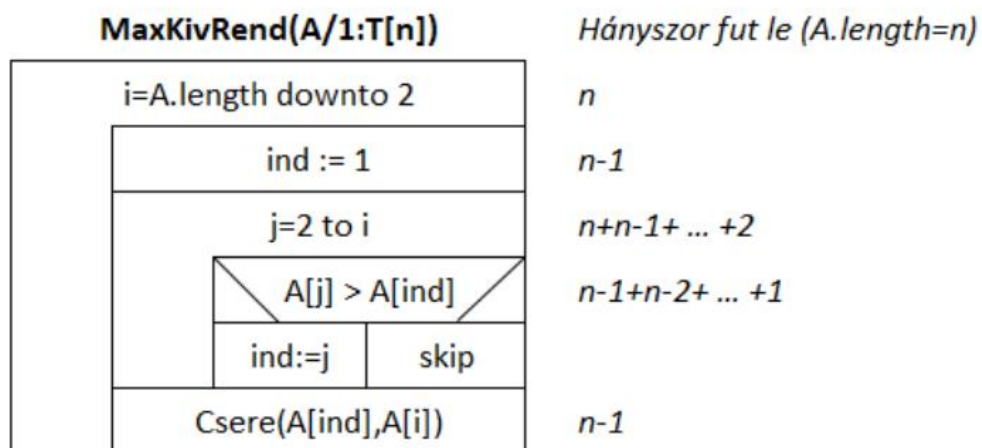
(javított buborék stukk)

//Maximum kiválasztásos rendezés

- az első elem lesz automatikusan a maximum
- végigmegy és összehasonlítja az elemeket a maximummal, ha nagyobb akkor a nagyobb lesz a maximum
- a végén a maximum helyet cserél az utolsó elemmel
- következő futásoknak a végézől mindig -1 elemmel cserélődik ki
- ha saját magával cserélünk valamit, azt is cserének számolja

(maximum kiválasztás példa)

(maximum kiválasztás stukk)

2)

//Nevezetes nagyságrendek

konstans idejű <- verem vagy sor bármely műveletre

logaritmikus algoritmus <- bináris keresés pl. hw1

lineáris algoritmus <- maximum kiválasztás

$n \cdot \log n$ algoritmus <- összefésülő rendezés

n^2 algoritmus <- beszűrő rendezés

n^3 algoritmus <- mátrixszorzás

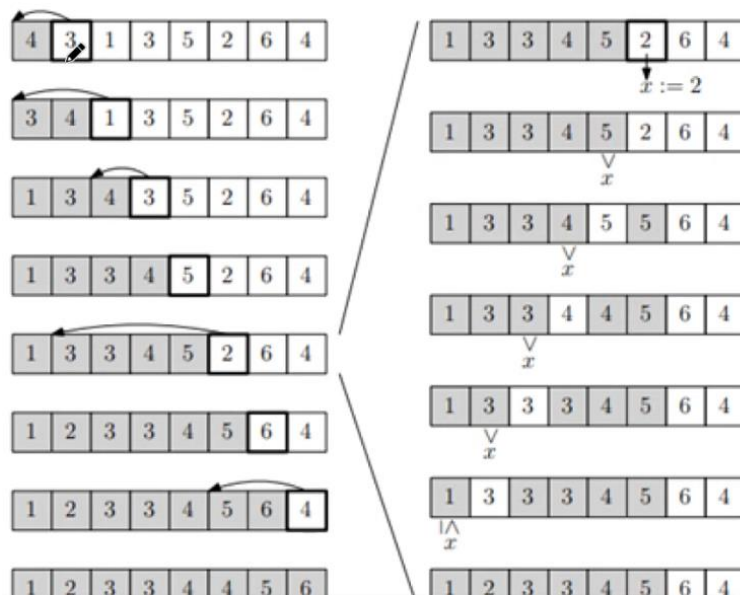
2^n algoritmus <- Hanoi-tornyai (=korongok/kövek átpakolása egyesével, kisebbre nem kerülhet nagyobb)

$n!$ algoritmus <- utazóügynök-probléma

//Beszűrő rendezés

- első elem fix

- sorra veszi az elemeket, hogy az első elem előtt vagy mögött vannak, majd beszűrja

(insertionSort példa)

Stabil rendezés = ha több egyforma elem van, a balra lévő elem bal oldalt marad
pl. 1 5 b2 3 j2 => 1 b2 j2 3 5

//Összefésülő rendezés

- szétszedi az elemeket fele fele
- majd azt is fele fele
- addig megy a fele fele, amíg már csak 1 vagy 2 elemű részek maradnak
- majd ezeket a részeket összehasonlítja külön külön
- majd lépésenként összevonja a részeket és összehasonlítja azokat is

//Verem

- folyamatosan dobálok bele elemeket
- mindig a legutoljára bekerült elemet vesszük ki

3)

LIFO = Last In First Out

push <- új elem

pop <- visszaadja a legutoljára bekerült elemet, törli a veremből

top <- visszaadja a legutoljára bekerült elemet és NEM törli

read() <- beolvas

//Lengyel forma = aritmetikai kifejezés postfix alakja

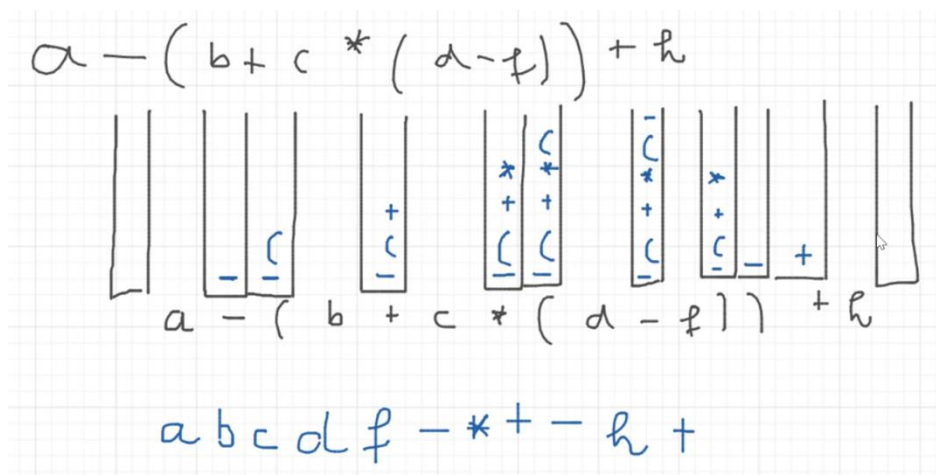
- infix alak pl. $A + B$, $A + B * C$
- prefix alak pl. $+AB$, $+A*BC$ <- az operátor legelől van
- postfix alak pl. $AB+$, $ABC*+$ <- az operátor leghátul van
- hatványozás jobbról balra, minden mást balról jobbra

Feladat:

$x(ab+cd-*f \quad g \quad h^{-1}/i+e-i-)=$

A) $(a+b) * (c-d) / f^{(g-h)} + j - l - i$ kifejezés l felírni, még nem az algoritmust használva.)

B) Értékadó operátor hatása, Hova illik az értékadó op
 $x = (a+b) * (c-d) / f^{(g-h)} + j - l - i$

operandust kiír, ha operátor bekerül a verembe, ha nyitó zárójel bekerül a verembe, ha csukó zárójel kiírni mindent a nyitó zárójel fölé

//Lengyel forma kiértékelés <-visszafele végigmegy az algoritmuson

//Quick sort = Gyors rendezés

- legrosszabb esetben n^2
- várható érték: $n \log n$

- véletlenszerűen kiválasztjuk a pivot elemet, elintézzük hogy minden nála kisebb egyenlő balra és minden nagyobb egyenlő jobbra kerüljön, majd rekúzívan folytatódik a rendezés

4)

Feladat

$$x = a + (-b^2 + d^2) / ((f+g)h - k) - p^2$$

lengyel forma: $x = a - b^2 + d^2 + fg + h^2 - k - p^2$

// Gyorsrendezés/Quick Sort

- random választ pivot elemet <- !! ZHn az első elem legyen

pl.

A = [24, 9, 2, 19, 10, 28]

x = 24 [28, 9, 2, 19, 10,] => [9, 2, 19, 10, 24, 28] => x = 9 [10, 9, 2,] => [2, 9, 10, 19]

=> [2, 9, 10, 19, 24, 28]

// Egyirányú lista

- pointerekkel lehet bejárni

- elem elérése: p->key, p->next

- új listaelem: p = new E1

- elem felszabadítása: delete p

- fajtái:

- egyszerű egyirányú láncolt lista (SL1): ha L1 null pointer, a lista üres, másképp rámutat az első elemre

- fejelemes egyirányú láncolt lista (HL1): van egy L2, ami null pointer <- mindig van egy eleme, ha üres akkor is

- műveletei: keresés, beszúrás, törlés

5)

// Fejelemes kétirányú ciklikus lista (C2L)

prev <- az aktuális elemet megelőző elem

next <- a következő elem

- műveletei:

precede: listaelem beszúrása egy másik listaelem elé

follow: beszúrás a listaelem mögé

unlink: megadott listaelem kifűzése a listából

6)

//Sor

- FIFO

- egyirányú lista

KVÍZ JEGYZET

I.

1) IGAZ

buborékredezés átlagos futási ideje $\Theta(n^2)$ (körben mínusz)

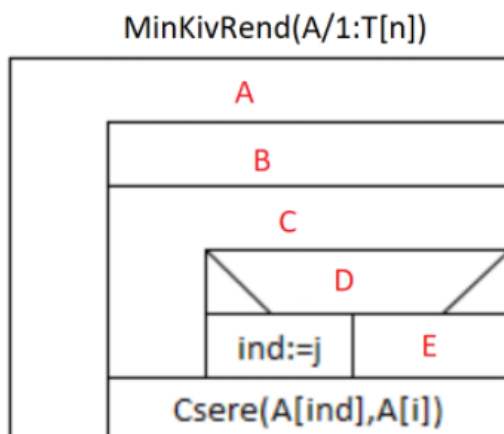
a buborékredezésbe a cserék száma egyenlő az inverziók számával

2) Tömb: [15,19,6,8,11]

10 összehasonlítást végez a buborékredezés: $4 + 3 + 2 + 1$

a cserék száma 6

3) minimumKiválasztás stukk

$i = 1$ to $n-1$

ind := 1

$j = n-1$ downto i

$A[j] < A[ind]$

skip

4) Tömb: [12,6,9,8,10,1]

a tömb a maximum kiválasztás 3. menetének lefutása után: 1,6,8,9,10,12

II.

1) IGAZ

A beszúró rendezés helyben rendező algoritmus.

Az összefésülő rendezés több részfeladatra osztja a rendezést és azokat rekúrzívan oldja meg.

A verem minden műveletének költsége teta 1

2) Beszúró rendezés, Tömb: [24,9,2,10,19,28,24,12]

kezdeti rendezett résztömb: $A[1..1] = 24$

2. menet után rendezett résztömb: $A[1..3] = 2,9,24$

5. menet után rendezett résztömb: $A[1..6] = 2,9,10,19,24,28$

2. menetben az összehasonlítások száma: 2, mozgatások száma 4

5. menetben az összehasonlítások száma: 1, mozgatások száma 0

3) Összefésülő rendezés, Tömb: [36,27,12,24,32,15,22,35,10]

rekúrzív felbontások

27,36

12,24

15,32

10,35

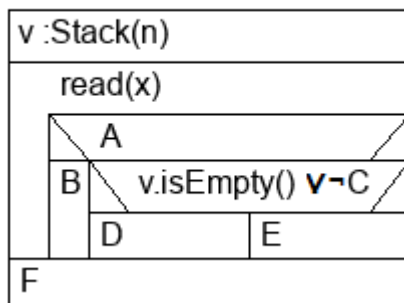
10,22,35

10,15,22,32,35

10,12,15,22,24,27,32,35,36

4) Verem

HelyesZárójelezés() : **B**

A => x = '(' v x = '[' v x = '{'

B => v.push(x)

C => (v.top() = '(' $\wedge$ x = ')') $\vee$ (v.top() = '[' $\wedge$ x = ']')

$\vee$ (v.top() = '{' $\wedge$ x = '}')

D => return false

E => v.pop()

F => return v.isEmpty()

III.

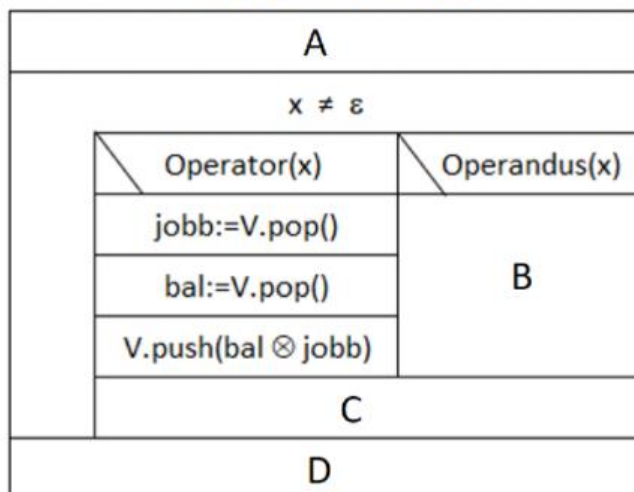
1) Igaz

lengyel forma egy aritmetikai kifejezés postfix alakja

a gyorsrendezés egy randomizált algoritmus

2) lengyelforma kiértékelés stukk

lengyel_kiertekeles(S)

V: Stack; x:=read(S)

V.push(x)

x:=read(S)
write(V.pop())

3) kifejezés: 2 * (3 + 7 - 1) ^ (16 / 8 + 3)

lengyelforma = 2,3,7,+,1,-,16,8,/,3,+,^,*

IV.

1) Igaz quicksortra

A quicksort oszd meg és uralkodj elvű

A tengely kiválasztása és a részekre bontás mindig lineáris időben fejeződik be

A quicksort particionáló eljárása közben a tengellyel egyenlők a tengely elé, és mögé is kerülhetnek

A particionálás egy-elemű résztömbre nem hajtódik végre

2) befűzés r-t p mögé

(*r).next:=p→next; (*p).next:=r;

r→next:=p→next; p→next:=r;

3) Igaz S1L-re

A lista utolsó elemének elérése $\theta(n)$, ahol n a lista elemszáma

$p \rightarrow \text{next} := p \rightarrow \text{next} \rightarrow \text{next}$; hatása: kifűzi a p utáni elemet a listából

Ha a lista egy p című eleme elé szeretnénk befűzni egy új elemet, akkor annak műveletigénye $O(n)$, ahol n a lista elemszáma

4) Gyorsrendezés, Tömb: [8,7,13,6,11,3,1,9,4] (első elem=pivot)

4,7,6,3,1,+8,11,9,13

1,3,+4,7,6

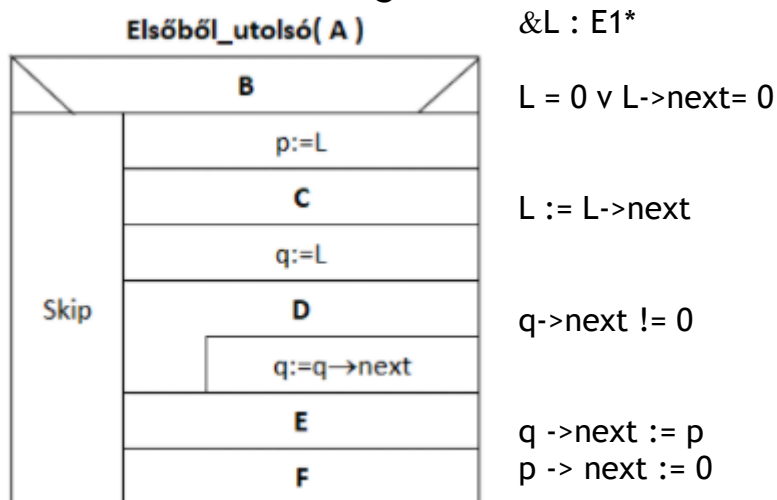
+1,3

6,+7

9,+11,13

16 <- összehasonlítások száma

5) Első elem átfűzése leghátra

V.

1) metódusok

$\text{precede}(q, r: E2^*) = q$ beszúrása r elé

$\text{follow}(p, q: E2^*) = q$ beszúrása p mögé

$\text{unlink}(q: E2^*) = q$ kifűzése a listából

2) melyik művelet

$p := q \rightarrow \text{prev} ; r := q \rightarrow \text{next}$
$p \rightarrow \text{next} := r ; r \rightarrow \text{prev} := p$
$q \rightarrow \text{prev} := q \rightarrow \text{next} := \text{this}$

$\Rightarrow \text{unlink}(q: E2^*)$

3) melyik művelet

$r := p \rightarrow next$
$q \rightarrow prev := p ; q \rightarrow next := r$
$p \rightarrow next := r \rightarrow prev := q$

$\Rightarrow follow(p, q: E2^*)$

4) melyik művelet

$p := r \rightarrow prev$
$q \rightarrow prev := p ; q \rightarrow next := r$
$p \rightarrow next := r \rightarrow prev := q$

$\Rightarrow precede(q, r: E2^*)$

5) C2L hányszor szerepel és törlés

SearchAndDelete($\#L: E2^*, k: N$) : N

(üres)

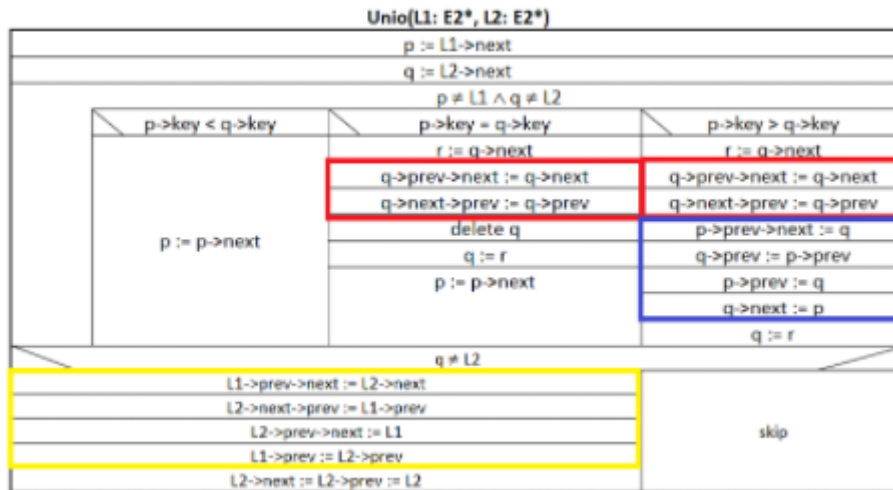
p:= @	
c:=0	
d	
p->key=k	
c:=c+1	L
f	
s	
D	
\$	
return c	

$p := L \rightarrow next$

$p \neq L$

$r := p \rightarrow next$
 unlink(p)
 delete(p)
 $p := r$

$p := p \rightarrow next$

6) IGAZ

a piros téglalap utasításai helyettesíthetők az unlink(q) utasítással

7) IGAZ

a kék téglalap utasításai helyettesíthetők a precede(q,p) utasítással

8) IGAZ

a kék téglalap utasításai helyettesíthetők a follow(p->prev, q)

9) HAMIS

a sárga téglalap utasításai helyettesíthetők a follow... <-doesn't matter hamis

10) mT(n,m) és MT(n,m)

ha L2 minden eleme nagyobb L1 legnagyobb eleménél: Theta(n)

ha L2 minden eleme kisebb L1 legkisebb eleménél: Theta(m)

MT(n,m) = Theta(n+m)

11) hibás sorműveletek

Q.rem(x)

x:=Q.top()

MINTAZH

1. feladat

Rendezd a megadott tömböt a beszűrő rendezés segítségével, majd válaszolj a következő kérdésekre.

Input: [86,29,90,31,47,91,20,40]

- (a) Hány összehasonlítás és hány mozgatás történt a 3. iterációban?
- (b) Melyik iterációban történt pontosan 6 mozgatás?
- (c) Összesen hány összehasonlítást végzett az algoritmus?
- (d) Add meg a tömb tartalmát a 4. iteráció végén.

(1)

- a) 3 összehasonlítás, 2 mozgatás
- b) 6. iterációban
- c) 20 összehasonlítás
- d) 29,31,47,86,90

2. feladat

Rendezd gyorsrendezéssel az [5;2;7;1;6;4;8;3] tömböt! Feltesszük, hogy a particionálás minden esetben az aktuális résztömb első elemét választja tengelynek. Add meg sorban a $partition(A, p, r)$ segédfüggvény hívásai által kiszámolt résztömböket, az elemeik felsorolásával, a tengelyt + előjellel különböztetve meg!

(2) Tömb: [5,2,7,1,6,4,8,3]

2,1,4,3,+5,7,6,8

1,+2,4,3

3,+4

6,+7,8

(3) $x = -x^2 + 5 * k / (y - z * 3 + s)^{x^2} - b * d - w$

lengyel forma: $xx-2^5k*yz3^{*}stx2^{x^2}/+bd^{*}-w=-$